

K O J E T Í N S K Ý
kulturní kalendář

KAM DNES

6. úterý 19.45 hod. — klubovna Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA na téma „Vánoce a lidové
umění na Hané“
11. neděle 9.00 hod. — klubovna Kulturního domu
BESEDA Svazu zahrádkářů
12. pondělí 19.00 hod. — budova TJ Slavoje
SLAVNOSTNÍ BESEDA na závěr oslav 49.
výročí VŘSR a MČSP
14. středa 13.30 hod. — klubovna Kulturního domu
BESÍDKA pro děti 2.—3. postupného roční-
ku s filmy a kvízovou soutěží
15.00 hod. — klubovna Kulturního domu
BESÍDKA pro děti 4.—5. postupného roční-
ku s filmy a kvízovou soutěží
25. neděle 20.00 hod. — budova TJ Slavoje
ŠTĚPÁNSKÁ ZÁBAVA, kterou pořádá oddíl
vodáků TJ Slavoje Kojetín
31. sobota 19.00 hod. — budova TJ Slavoje
SILVESTROVSKÝ VEČER, který pořádá od-
díl kopané TJ Slavoje a na kterém hraje
taneční orchestr ALFA

KULTURNÍ PROGRAM KLUBU DŮCHODCŮ

- středa 7. BESEDA s promítáním filmů
- středa 14. PŘEDNÁŠKA na téma „Vánoce a lidové
umění na Hané“
- středa 21. BESEDA na téma „Kouzelný čas vánoční“
- středa 28. BESEDA na rozloučenou se starým rokem
na téma „Na veselé notě“

Kam dnes?

Do Městské knihovny Kojetín, která zahájila opět svou pravidelnou půjčovní činnost v nově upravených místnostech. Pro své čtenáře má připraveny na dlouhé zimní večery všechny knižní novinky a časopisy. Pro studující může obstarat odbornou literaturu ze všech knihoven na území ČSSR.

Půjčovní dny pro dospělé:	úterý	8—17 hod.
	čtvrtek	8—17 hod.
	pátek	8—12 hod.
Půjčovní dny pro mládež:	pondělí	13—16 hod.
	středa	8—12 hod.
		13—16 hod.

KINO "HANÁ"

2.—4.
pátek
sobota
neděle

BOJ S ĎÁBLEM

Mexické dobrodružné drama o boji policie s bandou pašeráků omaných jedů.

Mládeži do 15 let nepřístupno

7. a 8.
středa
čtvrtek

V PROUDECH

Barevný širokoúhlý film, natočený v československo-francouzské koprodukcí. Jean — mladý muž, který prchá před policií, se na jednom pařížském nádraží náhodou dostane mezi čtyři mladé sportovce, kteří jedou na vodácké závody do Prahy. Považují ho za nového maséra. Při závodech pozná Jean mladou studentku Evu, která podlehně romantickému kouzlu, které jí k Jeanovi přitahuje. Jak skončí divčino probuzení z tohoto okouzlení, dopoví již film sám.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

9.—11.
pátek
sobota
neděle

SYNOVĚ VELKÉ MEDVĚDICE

Německý širokoúhlý barevný film, který byl natočen podle stejnojmenného románu Liselotte Welskopf-Henrichové českým režisérem Josefem Machem. Mládeži přístupno.

14. a 15.
středa
čtvrtek

VYHNÁNÍ Z MANŽELSTVÍ

Italský povídkový film se řadí k dilům, kritizujícím nedostatky dnešní italské společnosti, hlavně jeden z těchto křiklavých nedostatků — nepovolování rozluky manželství.

16. pátek
v 17 hod.

Film je uváděn na rozšířeném plátně v českém znění. Mládeži do 15 let nepřístupno

OTEC VOJÁKA

Je to film, věnovaný Gruzii, krásné zemi plné slunce, a skromnému gruzínskému vinaři, který chová velkou lásku ke své rodině, synovi a zemi, ve které se narodil a kde pěstuje vinnou révu. Mládeži příst.

16.—18.
pátek
sobota
neděle

DENÍK KOMORNĚ

Francouzsko-italský, širokoúhlý film je vynikající adaptací stejnojmenného románu francouzského spisovatele Octave Mirbeau. Vypráví příběh mladé komorné Celestiny, hezké, poněkud frivolní a rozhodně víc než zkušené dívky, přicházející z Paříže sloužit do zapadlého venkovského hnízda. V mistrovské režii španělského režiséra Luise Buñuela podala Jeanne Moreauová v titulní roli tohoto filmu jeden ze svých dosud největších hereckých výkonů.

Mládeži do 15 let nepřístupno

21. a 22.
středa
čtvrtek

DNES VEČER MÁM PREMIÉRU

Maďarská filmová komedie z hereckého prostředí. Hrdinku příběhu herečku Kateřinu Kabokovou obdařil osud genialitou hlouposti. Jen tak dokáže hrabě vyřešit všechny své problémy. Ve stínu velkého muže, zahalena do líbezné bezvýznamnosti, připravuje svůj velký den, kdy překvapí a omráčí svět svým triumfem.

Mládeži přístupno

25.—27.
neděle
pondělí
úterý

CESTA DO MANŽELSKÉ POSTELE

Německý barevný širokoúhlý film je humorní komedie z námořnického života. Vypráví veselý příběh o záletném lodníkovi velké obchodní lodi, kterému kapitán a

rejdářský pověřenec předepíše jako lék „manželství“. Skutečně se jim podaří dostat záletného mladíka do manželské postele. To vše se odehrává za vydatného zpěvu a tance. Řada šlágrů z tohoto filmu je již v NDR populární.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

28. a 29.
středa
čtvrtek

KAŽDÝ MLADÝ MUŽ

Český film se skládá ze dvou příběhů mladých mužů ve vojenských uniformách. Námetem „Achillovy paty“ je překonání zdánlivě nepřeklenutelné propasti mezi bohorovným druhoročákem a „bažantem“. Druhá povídka je kaleidoskopem autentických vojenských zážitků, postřehů a pozorování.

Mládeži do 15 let nepřístupno

30. XII.
pátek
1. a 2. I.
1967
neděle
pondělí

MUŽ Z RIA

Francouzsko-italský barevný dobrodružný film vypráví o neuvěřitelném dobrodružství mladého Francouze, pronásledujícího únosce své snoubenky z Paříže do Rio de Janeiro, odtud do nového hlavního města Brazílie a do brazilských pralesů. Je to film, v němž jedna událost stíhá druhou, v němž se scénérie mění se zázračnou rychlostí, v němž je hrdina stokrát na samém prahu smrti, aby se vždy v posledním okamžiku téměř zázračně zachránil.

Zahraniční kritika označuje tento De Brocuv film za jeden z nejlepších svého druhu z posledních let. Nyní budou mít i diváci našeho kina možnost ověřit si, je-li toto označení správné.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs. Mládeži přístupno.

Dětská představení

4. neděle **KÁTA A KROKODÝL**
Český film o veselém dobrodružství zvířátek a dětí.
11. neděle **PŘÍBĚHY ODVÁŽNÝCH**
Tříkrát pro 14 — Pelle je sám na světě — Létající lidé — Škola námořníků — Mexiko express
18. neděle **JÁ, KAIN XVIII**
Barevný sovětský film v české řeči je komedie o vladařích a komárech
25. neděle **SLEPÝ PELIKÁN**
Barevný sovětský film v české řeči vypráví příběh o neobvyklém přátelství

PRŮVODCE MĚSTEM A JEHO OKOLÍM

O ROZVOJI SLUŽEB PRO OBYVATELSTVO V KOJETÍNĚ

Pro Kojetínský kulturní kalendář napsal Karel Sýkora, předseda komise místního hospodářství při MěstNV.

V našem městě se o služby pro obyvatelstvo stará v převážné většině podnik Oblastní služby města Kojetína, další služby jsou poskytovány podniky Kovo-dřevo, Textil-kůže, Okresním stavebním podnikem a družstvy Fotografiá, holičů a kadeřníků. Městu Kojetínu a radě přímo podléhají Oblastní služby, zatím co zbyvajících jsou v řízení Okresního národního výboru Píseck.

Služby, poskytované OSMK, byly v roce 1966 rozšířeny o pokládání a čištění parket, o autotaxi, o jednoho pracovníka bylo rozšířeno kamenosochařství, byla zavedena sběrna rychločistírny oděvů a provedena rekonstrukce prádelny. Služby, poskytované tímto podnikem, jsou vcelku kvalitní a je jen málo reklamací. Jen někdy jsou připomínky k době provádění různých oprav — jako např. v elektroopravně. Skutečnost je taková, že elektroopravna byla v roce 1966 posílena jedním pracovníkem a kdyby bylo dost náhradních dílů, byli by všichni občané spokojeni. Pracovníci této provozovny by sami rádi vyhověli, ale není to v jejich silách a možnostech.

Kromě uvedených rozšíření byla upravena sběrna prádla, která je již v těchto dnech opět v provozu. Také autoopravna má snahu vyhovět všem občanům co nejdříve, ale i u ní provoz brzdí nedostatek náhradních dílů. Kamnářství pracuje nyní ve zvláštním zapojení a s. Macík poslouží každému v nejkratší možné lhůtě. Na tomto úseku nebylo po celý rok žádných stíž-

ností. Provozovna mandlování a žehlení prádla měla zpočátku málo práce, ale dnes se již situace změnila. Loňského roku měly Oblastní služby velké potíže a řadu stížností občanů na kominické služby. Ziskáním dalšího odborného pracovníka se situace podstatně zlepšila.

Občané města Kojetína i okolí oceňují dobré služby půjčovny technické, nádobí, skla a příborů. Potíže jsou jen s jejím umístěním, neboť dosavadní místnost naprosto nevyhovuje. Ostatní provozy, poskytující služby, jako např. sklenářství a rámování, stolařství, kadeřnictví, lázně a masáže, pracuje k úplné spokojenosti obyvatelstva, ale i zde je v plánu zlepšit vybavení a zařízení tak, aby bylo dosaženo zlepšení kulturnosti služeb.

Pro informaci veřejnosti je třeba říci, že poskytování některých služeb je pro podnik nákladné, ba i prodělkové, jak tomu bylo např. u květinové síně a zahradnictví. Proto bylo dáno do zvláštního zapojení, což je výhodné jak pro podnik, tak v tomto případě i pro obyvatelstvo, které je se službou spokojeno.

O spokojenosti obyvatelstva s poskytováním služeb svědčí nejlépe to, že např. při provádění komplexního rozboru za třetí čtvrtletí 1966 bylo zjištěno podání pouze jedné stížnosti, a to ještě ústně. Žávrada byla ihned odstraněna. Snaha pracovníků OSMK, jejich svědomitost v práci a ochota, se kterou vycházejí občanům vstříc, je dobře známa. (Pokračování přístě.)

KOJETÍN OD ROKU 1848 DO KONCE PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY

Bohuš Š t é g e r

(Pokračování)

Roku 1849 — dne 3. ledna — vyhořel celý Žabák, dnešní Blanská ulice. A téhož roku byl v Kojetíně zrušen magistrát, který byl složen z purkmistra, syndika a dvou radních kteří řídili osudy města.

V září r. 1850 byl zvolen nový obecní výbor se starostou Antonínem Špačkem v čele. Mezi členy výboru čteme známé nám již jméno bouřliváka Dominika Ježka, ale i dva představitelé židovské obce, tehdy právě sloučené s křesťanskou (přes velké protesty jednotlivců), totiž Michaela Guttmana a Jakoba Weisskopfa. Tehdy začalo velké stěhování uvnitř města. Staré, nezdravé domy v Židovské ulici (dnes Husově) zabírá městská kojecká chudina, zatím co se bohatší židé zakupují ve městě. Zde třeba poznamenat, že vlastnická otázka nebyvala v Kojetíně tak nějak závislá na náboženském vyznání — již za Pernštýnů patřily některé domy v křesťanské části města kojeckým židům. Dále pak je faktem, že ve vnitřním městě, tj. uvnitř hradeb, bývalo více židů než křesťanů již tehdy, před čtyřmi sty lety. I bylo by nespravedlivé a historicky pochybené, kdybychom této složce našich tehdejších spoluobčanů nevěnovali patřičnou pozornost.

K roku 1851 uveďme: Kojetský rodák, zemský archivář PhDr. Josef Chytil (1812—1861) vydává první historii našeho města „Paběrky, dějů kojetínských“ (rovněž v opise v tovačovském archivu). Jiný Koječák, P. Beda Dudík (1815—1890) zahájil ve Švédsku pátrání po českých knihách, odvezených tam za třicetileté války. Ze tato práce byla korunována úspěchem, dočteme se později.

Roku 1852 se narodil v Kojetíně profesor David Kaufmann, učenec světového jména a velký dobrodinec svých krajanů — souvěrců. Roku 1852 se narodila též Marie Gardavská, ale ne ta naše rodačka stejného jména, akademická malířka! Tuto Marii G. jsme znali všichni jako děti coby „stařenku Vomelovu“ a pro mne osobně byla nevyčerpatelným zdrojem námětů k pohádkám, mísuním pověstem i k nejedné statí v tomto příspěvku.

Rok 1853 (podle Ivanovy kroniky): „Dláždili cestu kamením přes rynek (hle, i v Kojetíně, stejně jako v To-

vačově, se říkalo náměstí „rynek“ — jistě pozoruhodné pro výzkum o původním kostelu kojeckém) a stodola se stavěla v Drahách (náměstí RA) panu faráři. Toho roku stavěla se za oltářem zákristija (tj. sakristie), protože se klenutí v kostele u oltáře začalo velice trhat (přečtete si hlasitě ono krásné „t“ (na konci slova!)). N. B. Podle F. Peřinky (VM — Kojetský okres, 1930) při opravě kostela r. 1804 byly sneseny obě oratoře nad chrámovými sakristiemi, ježto hrozily sesutím. Leč tehdy sesula se klenba nad presbytářem a loď se nahnula, jelikož kostel má příliš slabé základy. Šlo tedy v r. 1853 o konečné vyřešení údržby. Rád bych zde připomněl, že ještě za mých studentských let byly do zdi nové sakristie vezděny staré náhrobky ze 16. století.

Z let 1855 až 1868 jsou v tovačovském archivu zbylé knižní materiály někdejšího „Okresního úřadu“ (Bezirksbehörden) v Kojetíně. Kdo se dá do jejich prozkoumání?

Rok 1856 se stal kojetským farářem hrabě Anatol d'Orsay, potomek francouzských emigrantů. Do smrti se nenaučil dobře česky, přesto však byl štedrým mecenášem vlasteneckého ruchu u nás (a hlavně v Olo-mouci).

Škola v Kojetíně, připomínaná již za Perštýnů (1554), stávala — tam, kde je dnes internát pro zem. mládež — stulena jako pravá Popelka mezi kroměřížskou branou — 12 m vysokou — a hřbitovní kostnicí (strženou teprve r. 1836). V jediné třídě přízemní budovy se až do roku 1789, kdy došlo k vystavění prvního poschodí, učilo i neučilo na 300 dětí. Před vjezdem do brány, s jedním okénkem do ulice, byla (až do r. 1765) sklepní místnost, sice prostorná (4×6 m), ale mokrá — pro učitele školy; t. r. „přesídlil“ rektor školní do světničky nad průjezdem kroměřížské brány. V takovém „bytě“ žil a psal poslední správce kojetské jednotřídky, Tomáš Kuzník, drsný lidový písničkář, své skladby. Zemřel v roce 1786 na tuberkulózu.

Jednopatrová již budova školní o dvou třídách, z nichž o jednu pečovala vrchnost, o druhou obec městská, trvala skoro 60 let bez větších oprav; čteme i v zápisech o sezení počestného ausšúsu (tj. výboru) městského, že „na pana učitele v čas dyšča teče po komíně“ (1827), „stolice i okna v dolní škole (tj. třídě) tak zašlé jsou, že pro budaucí rok jejich stálost nedodrží (1828) . . . že „ten vchod do školy pro děti nebezpečný jest“ (1836) atd. Konečně podal roku 1846 kroměřížský děkan coby obvodní školdozorce, stížnost krajskému úřadu, že je škola na spadnutí a že je vyučování spojeno s nebezpečím pro dítky i učitele. Tehdy bylo školních dětí asi 400! Ke cti krajského úřadu buď zde zapsáno, že nařídil stavbu nové školy. Ale . . . 13 let se soudilo město s vrchností, kdo to bude platit. Na 130 přípisů a plánů rozesláno. Materiál na stavbu se přes noc „tajemně“ ztrácel. A tak, když v letech 1858—1859 byla stará budova školní konečně stržena, nová ještě nestála.

(Pokračování příště.)